

Струка (назив):	ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА	
Занимање (назив):	ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР	
Предмет (назив):	РАЧУНОВОДСТВО	
Опис (предмета):	Стручно-теоријски предмет	
Модул (наслов):	Евиденција пословања трговинских предузећа	
Датум: 2023.	Шифра:	Редни број: 15
Сврха		
<p>Остваривањем овог модула ученици стичу теоријска и практична знања о специфичностима пословања трговинских предузећа и његовим основним циљевима и задацима. Ученици ће бити у могућности да књиговодствено прате набавку и реализацију трговинске робе, евиденцију трошкова трговине и утврђивање и расподелу резултата пословања трговинских предузећа. На тај начин они се оспособљавају за повезивање стечених стручно-теоријских знања са праксом конкретних трговинских предузећа и књижењу истих кроз прописане евиденције.</p>		
Специјални захтјеви / Предуслови		
<p>Завршени претходни модули из књиговодства и других стручних предмета који предствалају основу за разумијевање и реализацију овог модула. Стечена знања ученици ће књиговодствено показати и објаснити.</p>		
Циљеви		
<p>Општи циљеви наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвоје основна знања о појму, задацима, циљевима и специфичностима књиговодствене евиденције у трговинским предузећима; • разумију поступак и метод утврђивања набавне и продајне цијене робе; • књиговодствено прате процес набавке и продаје робе уз примјену одговарајуће робне документације; • препознају, разликују и евидентирају настале трошкове пословања и трошкове робе; • утврде и анализирају финансијски резултат пословања трговински предузећа, као и да изврше његове расподелу; • развију смисао за тачност, ажурност, прегледност, уредност и истрајност у раду. 		

Теме:				
1. Специфичности пословања трговинских предузећа- цијена робе, разлика у цијени и калкуалција цијена трговинских роба 2. Евиденција набавке трговинске робе 3. Евиденција реализације трговинске робе 4. Евиденција увоза и извоза робе 5. Евиденција комисионих послова 6. Евиденција трошкова трговине и финансијског резултата трговинског предузећа				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1.Специфичности пословања трговинских предузећа- цијена робе, разлика у цијени и калкуалција цијена трговинских роба	<ul style="list-style-type: none">• Стицање основних знања о специфичности књиговодства привредног друштва које се бави пословима робног промета;• Препознаје облике разлике у цијени као једног од елемената калкулације цијене трговинске робе;• Разумије калкулкацију цијена трговинске робе.	<ul style="list-style-type: none">• Схавта и разумије појам и задатке пословања трговинског предуећа;• Разумије и објасни облике разлике у цијени (маржа, рабат и слободно формирана разлика у цијени);• Објасни и израчуна елементе калкулације цијене трговинске робе; (фактурна вриједност, набавна вриједност, продајна вриједност без ПДВ, продајна вриједност са ПДВ);• Самостално саставља калкулацију цијена трговинске робе (збирна и појединачна);	<ul style="list-style-type: none">• Развија смисао за уредност, тачност и ажурност;• Развијање сопствених ставова;• Развија тимски рад и одговорности;• Развија способности самосталног рада;• Развија способности за креативност и комунитативност;• Развија радну етику;• Развија способности за уредност и тачност код рачунања и књижења;• Отвореност примјени нових технологија;• Развија способности организовања и сарадње у групи;	На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцјењивања. <u>Препоруке за реализацију наставе за све наставне теме:</u> <ul style="list-style-type: none">• Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота.• Ученици воде свеску из Рачуноводства примењујући принципе уредности.• Пожењно је у настави користити оригиналну документацију и на конкретним примјерима извршити предвиђена књижења.
2. Евиденција набавке трговинске робе	<ul style="list-style-type: none">• Разликује документа која прате набавку трговинске робе;• Разликује и евидентира начине вођења залиха робе по набавној цијени, продајној вриједности без ПДВ и продајној вриједности са ПДВ;	<ul style="list-style-type: none">• Наведе и објасни документа која прате набавку трговинске робе;• Разумије и објасни начин вођења залиха: по набавној цијени, продајној цијени без ПДВ, продајној цијени са ПДВ;• Књижи набавку трговинске робе уз предходно састављену калкулацију;	<ul style="list-style-type: none">• Самостално процјењује дате ситуације из праксе и како их прокњижити;• Самостално може да анализира и прокњижи дате пословне промјене;• Самостално може да састави дату пословну промјену;• Стиче потребе за цјеложивотно учење и надоградњу знања.	

	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије и евидентира интерно кретање залиха робе; • Разумије и евидентира промјену цијена трговинске робе (повећање и снижење цијене робе); • Разумије и евидентира мањак и вишак трговинске робе; 	<ul style="list-style-type: none"> • Наведите документа која прате интерно кретање робе; • Књижи интерно кретање залиха трговинске робе; • Наведите документа која прате промјену цијена робе; • Разумије поступак промјене цијена робе; • Књижи повећање и снижење цијена робе у прописаној евиденцији; • Књижи настали мањак или вишак робе; 		<p>Стечена теоријска знања примјенити на примјерима за вјежбу.</p> <p>Организовати посјете предузећу.</p> <p>Користити:</p> <ul style="list-style-type: none"> • одговарајући уџбеник, • стручну литературу, • контни план, • књиговодствени програм, • примјере из праксе.
3. Евиденција реализације трговинске робе	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије реализацију трговинске робе у унутрашњем промету зависно од начина вођења залиха; • Израчуна оставрену разлику у цијену; • Разумије набавну вриједност продате робе; • Евидентира реализацију трговинске робе зависно од начина вођења залиха; 	<ul style="list-style-type: none"> • Објасни реализацију (продају) трговинске робе зависно од начина вођења залиха робе; • Израчуна и прокњижи остварену разлику у цијену; • Објасни и књижи набавну вриједност продате робе као трошак и корекцију стања на овом конту за износ остварене разлике у цијену; • Књижи продају трговинске робе зависно од начина вођења залиха; 		<p>Потрбно је подстицати ученике на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • континуитет у раду, • одговорност, • тачност, • прецизност, • ажурност, • развијање сопствених ставова.
4. Евиденција увоза и извоза робе	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о спољнотрговинском пословању; • Препознаје и разликује калкулацију цијене-вриједности увезене и извезене робе; 	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије појам и значај спољнотрговинског предузећа; • Објасни увоз и извоз робе; • Наведите различите врсте докумената који се користе приликом увоза и извоза робе; • Разумије форму и садржину 		<p>Организовати посјете предузећу.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Евидентира увоз и извоз робе; 	<p>књиговодствених докумената у вези са увозом и извозом робе;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Састави калкулацију цијене-вријдности увезене и извезене робе; • Књижи увоз и извоз робе; 		
5. Евиденција комисионих послова	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о комисионим пословима; • Стицање основних знања о консигнационој продаји робе; 	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије појам и карактеристике комисионе трговине; • Разумије комисиону трговину и улогу лица која се јављају у овом послу (комитент, комисионар); • Наведе документацију комисионе трговине; • Књижи комисиону набавку робе; • Књижи комисиону продају робе; • Књижи консигнациону продају робе код домаћег консигнатера; 		

6. Евиденција трошкова трговине и финансијског резултата трговинског предузећа	<ul style="list-style-type: none"> • Препознаје приходе и трошкове који се јављају у трговинском предузећу; • Евидентира приходе и трошкове који се јављају у трговинском предузећу; • Обрачуна и евидентира периодични резултат пословања трговинског предузећа; • Распоређивање резултата пословања трговинског предузећа; • Анализира финансијске исказе; 	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије и разликује трошкове робе и трошкове пословања трговинског предузећа; • Разумије трошкове пословања трговинског предузећа; • Књижи настале приходе и расходе и на основу њих утврђује остварени резултат пословања трговинског предузећа; • Анализира остварени финансијски резултат; • Објасни оставрену добит и њену расподелу, те исту књижи; • Објасни оставрени губитак и његово покриће, те исту књижи; • Састави финансијске исказе на основу података из пословних књига о прокњиженим пословним промјенама; 		
---	---	---	--	--

Интеграција

Садржаји овог модула су у вези са садржајима других стручних предмета.

Овај модул је могуће примијенити и на курсевима за омладину и одрасле изван редовне наставе, јер их на тај начин оспособљавају за самостално вођење пословних књига, као и за наставак школовања.

Извори

- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске;
- Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.